

BM-II.059.1.239.2024.AB
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2600 Pani Posłanki Marceliny Zawiszy z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie liczby osób objętych wsparciem w ramach programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieka Wytchnieniowa” w latach 2023 - 2024, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieka Wytchnieniowa” jest art. 7 ust. 5 ustawy z 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym¹ (Dz. U. z 2023 r. poz. 647, 1407 i 1429), zaś źródłem ich finansowania są środki ujęte w projekcie planu finansowego Funduszu Solidarnościowego, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Programy nie stanowią systemowego rozwiązania, a podaż przedmiotowych usług jest uzależniona od wysokości dostępnego w ramach planu finansowego budżetu i może kształtować się na poziomie niższym od oczekiwanego, nawet jeżeli nakłady finansowe na realizację programów sukcesywnie i w sposób znaczący rosną z roku na rok. Z tego względu, w sytuacji kiedy uprawnione organy / podmioty wnioskuje o środki finansowe na realizację zadania publicznego w ramach programów na łączną kwotę przekraczającą dostępną w ramach Funduszu Solidarnościowego budżet, koniecznym staje się dokonanie stosownego pomniejszenia wartości tych wniosków.

W przypadku programów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) w roku 2023, łączne wnioskowane przez wojewodów kwoty wyniosły odpowiednio:

- **756 072 548,91 zł** dla Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”; przy dostępnym w ramach Funduszu Solidarnościowego budżecie w wysokości **505 mln** oraz
- **189 399 778,70 zł** dla Programu „Opieka Wytchnieniowa”, przy zaplanowanym budżecie w wysokości **150 mln zł**.

W związku z faktem, iż powyższe kwoty znacząco przekraczały wysokość zabezpieczonych dla sektora publicznego na realizację programów w ramach Funduszu Solidarnościowego środków, dokonano stosownego pomniejszenia wartości wniosków, uwzględniając przy tym

¹ **Fundusz Solidarnościowy** jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Fundusz Solidarnościowy ma na celu m.in. wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób z niepełnosprawnościami. Fundusz Solidarnościowy wspiera również działania w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Zasady funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego określa ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2019 roku, a zasadniczym źródłem jego finansowania jest danina solidarnościowa. Zapłaty daniny solidarnościowej dokonują co roku te osoby fizyczne, których dochody w danym roku podatkowym przekraczają 1 mln zł. Wysokość daniny solidarnościowej wynosi 4% nadwyżki tej kwoty. Przychodami Funduszu Solidarnościowego są również m.in. obowiązkowe składki na Fundusz, do których stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy.

procent środków, jakie poszczególne województwa wykorzystały na realizację programów w roku 2021.

W przypadku wniosków wojewodów na realizację programów edycji 2024, ich wartości wyniosły odpowiednio:

- **1 288 745 274,80 zł** dla Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego; kwota ta przekraczała dostępny budżet wynoszący **760 000 000,00 zł**, w związku z czym dokonano stosownej redukcji wartości wniosków o 528 276 411,34 zł, tj. do **58,97%** wnioskowanej przez każdego wojewodę kwoty;
- **339 198 581,56 zł** dla Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego; kwota ta przekraczała dostępny budżet, wynoszący **190 000 000,00 zł**, i dlatego dokonano stosownego pomniejszenia wartości wniosków o 149 199 888,08 zł, tj. do **56 %** wnioskowanej przez każdego wojewodę kwoty.

Szczegółowe dane za lata 2023 - 2024 dotyczące: liczby osób z niepełnosprawnościami, liczby godzin / dni świadczonych usług asystencji osobistej / opieki wytchnieniowej, liczby asystentów / opiekunów, kosztów realizacji, wnioskowanych kwot oraz wkładów własnych JST w podziale na województwa, zostały przedstawione w tabelach zbiorczych stanowiących załącznik do niniejszego pisma.

Jednocześnie informuję, iż wprowadzenie systemowej usługi asystencji osobistej jako najbardziej efektywnej formy wsparcia osób z różnymi niepełnosprawnościami zostało przewidziane w ramach działania I.3.2. Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030², a toczącym się obecnie pracom nad tym rozwiązaniem Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznało rangę najwyższego priorytetu. Aktualny status prac nad projektem ustawy o asystencji osobistej nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów realizacji, ani też terminu jego wprowadzenia w życie, ale pozwala zakładać, że zostanie on złożony do Kancelarii Sejmu RP jeszcze w 2024 roku.

Ponadto informuję, że z chwilą wprowadzenia w życie ustawy o asystencji osobistej, usługa świadczona w ramach programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek samorządu terytorialnego i „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych, pozostanie dostępna na zasadzie komplementarności. Jednocześnie przewiduje się, że finansowanie usługi asystencji osobistej z innego niż Fundusz Solidarnościowy źródła przyczyni się do znaczącego wzrostu nakładów na realizację programowych usług zarówno asystencji osobistej, jak i opieki wytchnieniowej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Sekretarz Stanu

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Załącznik: Dane liczbowe AOOzN-OW JST_2023-2024.xlsx

² Załącznik do uchwały nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu *Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030* (M.P. poz. 218).